

Risicobeheer

Beste leden, collega's,

Ook jullie zullen merken dat de lente in aantocht is. De dagen worden langer en het zonlicht intenser. Als de weergoden meewerken, zullen de werkzaamheden op het land spoedig van start gaan. Helaas is er weinig positieve ontwikkeling op het gebied van de contractteelten, terwijl deze juist essentieel zijn voor een stabiel inkomen voor akkerbouwers. Traditionele teelten, zoals graangewassen, bieden beperkte inkomensmogelijkheden en ook de areaalbeperkingen voor suikerbieten dragen niet bij aan een gunstig perspectief.

We begrijpen dat de marktomstandigheden momenteel minder gunstig zijn dan gehoopt. De handelsspanningen rond de invoertarieven onder het Trump-beleid zijn de export naar de Verenigde Staten niet ten goede gekomen en ook de sterke positie van de euro ten opzichte van andere wereldvaluta speelt een rol. Toch kunnen en mogen we ons niet verschuilen achter deze externe factoren. De wereldbevolking blijft groeien en alles wat geproduceerd wordt, wordt uiteindelijk ook geconsumeerd.

De huidige situatie wordt misbruikt om landbouwers onder druk te zetten. Van de telers wordt verwacht dat ze de grondstoffen tegen lagere prijzen en in kleinere volumes leveren. Dit gebeurt enerzijds door de contractprijzen te verlagen. Met de stijgende productiekosten betekent dit, zelfs als zou de prijs nominaal gelijk blijven, een reëel verlies. Anderzijds worden de contractuele volumes verminderd. Landbouwers kunnen een vermindering van de totale volumes nog accepteren, tenzij die vermindering terzelfdertijd ook lagere volumes te leveren product per hectare betekenen. In dat geval stijgt het aandeel vrije producten in het totale volume, waardoor het risico van deze vrije producten volledig bij de boer komt te liggen.

Risicobeheer is juist één van de speerpunten van elke onderneming. Hoewel een teelt over de jaren heen gemiddeld goede financiële opbrengsten kan opleveren, kunnen ongunstige omstandigheden snel leiden tot financiële problemen. Dat moet natuurlijk worden voorkomen. In elke sector zijn er winnaars en verliezers en dat stimuleert innovatie en veerkracht. Maar er zijn grenzen aan wat redelijk en rechtvaardig is. Als we de kostprijs van deze intensieve teelten bekijken en men berekent wat ze eventueel kunnen opbrengen dan moet men toch concluderen dat het dit jaar niet zo vanzelfsprekend zal zijn om met groene cijfers te eindigen.

Ik spreek niet graag van een crisis, maar de huidige situatie dwingt ons wel om anders naar de toekomst te kijken. Juist onder druk ontstaan vaak de meest creatieve oplossingen, zeker nu de wens is dat de economie steeds meer circulair en duurzamer moet worden. Misschien liggen er wel kansen om te experimenteren met alternatieve verwerkingsmethoden voor onze overschotten, zoals diervoeding of energietoepassingen.

Als boeren hebben we altijd te maken met bederfelijke producten met een beperkte houdbaarheid. Dat is onze kwetsbaarheid en het is precies daarop dat de markt ons telkens afrekent.

In het verleden zijn al verschillende alternatieve teelten en processen onderzocht, zoals de productie van biodiesel uit koolzaad, isolatiematerialen uit hennep en miscanthus als biobrandstof. Deze initiatieven bleken echter niet de grote doorbraak die men ervan hoopte. Toch liggen er mogelijkheden in nieuwe innovaties, zoals bio plastics op basis van suikers, fermentatie van voedingsmiddelen of enzymen die specifieke processen kunnen versnellen of verbeteren. Op onderzoek niveau gebeurt er veel, en wie weet leiden deze ontwikkelingen in de toekomst tot opschaalbare productieprocessen met voldoende volume om landbouwers een stabiel inkomen te bieden.

Hier wil ik nogmaals benadrukken hoe cruciaal risicobeheer is voor elke onderneming. Ik weet zeker dat aan elke directietafel, in welke sector dan ook, risico's en manieren om ze af te dekken hoog op de agenda staan. Toch valt het me op hoe men het risico op de voorziening van landbouwgrondstoffen op langere termijn onderschat. Terwijl slechts een klein deel van de winstmarge van bedrijven naar de landbouwer hoeft te gaan, in de vorm van een kostendekkende vergoeding, zou dat al voldoende zijn om dit risico weg te nemen.

Bruno Vincent

LANDBOUWER-VOORZITTER
ALGEMEEN BOERENSYNDICAAT

V.U.: Bruno Vincent, Industrieweg 53, 8800 Roeselare-Beveren | T 051 26 08 20 - info@absvzw.be - absvzw.be
Redactie 'De Drietand': drietandmagazine@absvzw.be of 051 26 08 29